

بسیج ملی کنترل فشارخون بالا سال ۱۳۹۸

دکتر علیرضا مهدوی هزاوه

معاون دفتر مدیریت بیماری های غیرواگیر و رئیس اداره قلب و عروق

عنوان برنامه : **بسیج ملی کنترل فشارخون بالا**

اهداف برنامه

اهداف کلی و اهداف اختصاصی

اهداف کلی

نسبت شناسائی و شروع مراقبت و درمان در بیماران مبتلا به پرفشاری خون در کشور
آگاهی جامعه نسبت به عوامل خطر، پیامدها و اهمیت تشخیص زودرس و کنترل فشارخون بالا

اهداف اختصاصی

گیری فشارخون افراد ۳۰ سال و بالاتر به میزان ۵۰٪ (تقریبا ۲۰ میلیون نفر)

نی افراد با احتمال ابتلا به فشارخون بالا (تقریبا ۲ میلیون نفر)

مراقبت فشارخون در افرادی که در اندازه گیری فشارخون بالا داشته اند، به میزان ۵۰٪ (تقریبا ۱ میلیون نفر)

نسبتی آگاهی افراد ۳۰ سال و بالاتر از عوامل خطر اصلی فشارخون بالا (مصرف نمک، کم تحرکی، چاقی، مصرف سیگار و الکل) به میزان ۵۰٪

نسبتی آگاهی بزرگسالان ۳۰ سال و بالاتر جامعه از پیامدهای اصلی فشارخون بالا (سکته های قلبی، مغزی، مرگ زودرس) به میزان ۵۰٪

نسبتی آگاهی بزرگسالان ۳۰ سال و بالاتر از میزان طبیعی فشارخون به میزان ۵۰٪

گروه هدف: کلیه افراد ۳۰ سال و بالاتر ایرانی ساکن در کشور، بیماران کلیوی و زنان باردار در همه گروه های سنی

تعریف گروه هدف ۳۰ سال و بالاتر

فرد ۳۰ سال و بالاتر شامل فردی است که تاریخ تولد او قبل از ۱۳۶۸/۳/۱۷ باشد و در تاریخ مقرر به پایگاه های برنامه ملی مراجعه کند. (خانم های باردار با هر سنی واجد شرایط شرکت در طرح هستند)

زمان اجرای طرح

از تاریخ ۱۳۹۸/۲/۲۷ لغایت ۱۳۹۸/۴/۱۵، اجرای طرح اصلی

ادامه طرح غربالگری و شناسایی بیماران مبتلا به فشارخون بالا در شبکه های بهداشتی درمانی در برنامه
خطرسنجی قلبی عروقی (برنامه ایران)

ادامه پیگیری و مراقبت بیماران مبتلا به فشارخون بالا در شبکه های بهداشتی درمانی در برنامه
خطرسنجی قلبی عروقی (برنامه ایران)

نحوه اجراء:

اجرای الکترونیک بسیج ملی کنترل فشارخون بالا
و راهکارهای آن

جمع‌حضورى به واحد‌هاى شبكه بهداشت و درمان كش

مراجعه فرد به مراکز خدمات جامع سلامت و یا پایگاه‌های بهداشت

ارسال پیام مجزا در سامانه سیب به مراقبین سلامت و به‌روران مبنی بر الزامی بودن اندازه‌گیری و ثبت فشارخون در طول اجرای بسیج ملی کنترل فشارخون بالا برای کلیه افراد ۳۰ سال و بالاتر

سوال در مورد سابقه فشارخون و اندازه‌گیری فشارخون طبق دستورالعمل

ثبت نتیجه فشارخون در سامانه یکپارچه بهداشت (سیب) خدمت ۸۲۶۴ (جدید)

ادامه روند بر اساس روال جاری (بیمار شناخته شده / مورد جدید / مورد مشکوک) طبق فلوچارت‌های پیوست = کد خدمت ۷۹۷۴ پزشک و کد خدمت ۷۹۷۱ غیرپزشک

ارسال پیامک به مراجعه‌کنندگان در صورت داشتن فشارخون بالا جهت پیگیری و بررسی بیشتر

ساخت داشبورد مدیریتی مجزا و Realtime برای بسیج ملی کنترل فشارخون بالا به تفکیک دانشگاه‌ها و جمعیت شهری روستایی و ...

موارد فوق‌همگی مطابق روند روتین مراقبت فشارخون در سطح یک آرایه خدمات اولیه بهداشتی انجام خواهد شد.

مراجعه حضوری به سایر واحدهای ارائه کننده خدمات هداشتی درمانی یا پایگاه های موقت غربالگری فشارخون بالا:

ایجاد دسترسی به سامانه سیب برای پزشکان در بخش خصوصی مطابق خدمات جاری
سامانه سیب

استفاده از سامانه الکترونیک تهیه شده توسط شرکت دانش پاریان در قالب یک
وبسایت که با گوشی هوشمند یا رایانه یا تبلت امکان دسترسی به خدمت غربالگری
فشارخون بالا را میسر میسازد.

فرمالگری غیر حضوری به روش خود اظهاری و ثبت در وب سایت:

در اختیار قرار دادن راهنمای نحوه سنجش فشارخون برای گروه هدف جهت اندازه گیری و ثبت دقیق میزان فشارخون اندازه گیری فشارخون توسط خود فرد و یا اطرافیان با دستگاه های سنجش خانگی فشارخون (خوداظهاری) تخصیص وب آدرس (درگاه) برای ثبت فشارخون های خوداظهاری شده توسط مرکز مدیریت شبکه تبلیغات و اطلاع رسانی موثر در مورد درگاه تخصیص داده شده جهت آشنایی هرچه بیشتر و تشویق جمعیت هدف به ثبت در درگاه (امکان دسترسی به درگاه از طریق کامپیوتر و موبایل) ثبت کد ملی، تاریخ تولد و فشارخون اندازه گیری شده توسط فرد در درگاه معرفی شده: کد ملی شناسه کاربری و تاریخ تولد رمز عبور می باشد.

برقراری ارتباط بین اطلاعات فردی ثبت شده در درگاه و سامانه سیب بر اساس کد ملی افراد. در صورت عدم وجود داده از ثبت احوال فراخوانی میشود.

پس از ورود به صفحه وب مذکور دستورالعمل اندازه گیری فشارخون و لینک دانلود آن در این صفحه بارگزاری گردیده و نحوه اندازه گیری فشارخون توضیح داده می شود. پس از آن فرد می بایست به سوالات پرسشنامه پاسخ داده و در نهایت میزان فشارخون اندازه گیری شده توسط فرد در این صفحه ثبت می شود. بر اساس نتیجه ثبت شده توصیه و راهنمایی به فرد ارائه می گردد که شامل ارسال مطالب آموزشی در همان صفحه، ارسال پیامک یا ارسال مطالب در فضای مجازی و ... یا در صورت لزوم مراجعه به پزشک جهت تشخیص بیماری و یا اصلاح دارو های مصرفی.

دانشبورد اطلاعات بسیج ملی کنترل فشارخون بالا:

- سوالاتی که در پرسشنامه پرسیده می شود در دانشبورد ملاحظه خواهد شد و اطلاعات به تفکیک دانشگاه ها تا سطح شهرستان
- تعداد افراد مشکوک به فشار خون بالا به تفکیک جنس در مناطق روستایی، شهری و دانشگاهی و کل کشور
- تعداد افراد مبتلا به فشار خون بالا با کنترل مطلوب یا نامطلوب به تفکیک جنس در مناطق روستایی، شهری و دانشگاهی و کل کشور (بیماران شناخته شده قبل از اجرای این طرح)
- تعداد مبتلایان به فشارخون بالا که در طول بسیج ملی کشف شده اند (فشارخون ۱۴۰/۹۰ و بالاتر)
- تعداد ارجاع فوری به پزشک
- تعداد ارجاع غیرفوری به پزشک
- تعداد خانم های باردار مشکوک به فشارخون بالا
- تعداد خانم های باردار با فشار خون نرمال
- تعداد خانم های باردار با فشارخون بالا
- تعداد افراد دچار نارسایی کلیوی با کنترل مطلوب فشارخون
- تعداد افراد دچار نارسایی کلیوی با کنترل نامطلوب فشارخون
- تعداد مبتلایان به دیابت با فشارخون بالا

شاخص های ارزشیابی

۱-۷- نسبت بزرگسالان ۳۰ سال و بالاتر که فشار خون آنها اندازه گرفته شده است.

۲-۷- نسبت بیماران مبتلا به فشارخون بالا شناسائی شده به مورد انتظار

۳-۷- نسبت شروع مراقبت فشارخون در افرادی که در اندازه گیری فشارخون بالا داشته اند.

۴-۷- نسبت افزایش آگاهی بزرگسالان ۳۰ سال و بالاتر از عوامل خطر اصلی فشارخون بالا (مصرف نمک، کم تحرکی، چاقی، اختلال چربی، مصرف سیگار و الکل)

۵-۷- نسبت آگاهی بزرگسالان ۳۰ سال و بالاتر جامعه از پیامدهای اصلی فشارخون بالا (سکته های قلبی، سکته های مغزی، مرگ زودرس)

۶-۷- نسبت افزایش آگاهی بزرگسالان ۳۰ سال و بالاتر از میزان طبیعی فشارخون

۷-۷- نسبت افراد بزرگسال ۳۰ سال و بالاتر که از طرح اطلاع دارند

حوزه اجراء

فراخوان و اطلاع رسانی همگانی از طريق رسانه ملی در سطح کشور و استان ها
فراخوان از طريق پایگاه های اینترنتی و فضای مجازی و تولید پلاکارد، پوستر، بنر و ..
پذیرش افراد گروه هدف (پذیرش افراد ساکن روستایی در خانه های بهداشت و افراد
ساکن شهری در پایگاه های سلامت و مراکز خدمات جامع سلامت مجری طرح)
پذیرش افراد در مکان های همکار مجری طرح
پرسشگری (سؤالات اطلاعات عمومی و تاریخچه بیماری، توسط بهورزان، مراقبین
سلامت، ماماها، سایر کارکنان بهداشتی درمانی و داوطلبین همکار)
معاینه بالینی (اندازه گیری فشارخون توسط بهورزان، مراقبین سلامت، ماماها،
سایر کارکنان بهداشتی درمانی و داوطلبین همکار)

نحوه اجراء (ادامه)

اطلاعات در پرسشنامه (توسط بهورزان، مراقبین سلامت، ماماها، سایر کارکنان بهداشتی و داوطلبین همکار)

مل مواد آموزشی به افراد سالم، مشکوک به فشارخون بالا و بیماران مبتلا به فشارخون بهورزان، مراقبین سلامت، ماماها، سایر کارکنان بهداشتی درمانی و داوطلبین همکار) مل و تحویل فرم «ارجاع فوری یا غیر فوری به پزشک مرکز خدمات جامع سلامت» به مشکوک و بیماران مبتلا به فشارخون بالا (توسط بهورزان، مراقبین سلامت، ماماها، سایر کارکنان بهداشتی درمانی و داوطلبین همکار)

مل پیام های کوتاه اطلاع-رسانی و اعلام نتیجه بررسی فشارخون و افرادی که نیاز به مراقبت دارند (توسط هماهنگی با مخابرات)

مل و تحلیل داده ها و تهیه گزارش

مکان‌های اجرای برنامه غربالگری و مراقبت

شهرها

مکان‌های سلامت برای ارزیابی

نیز خدمات جامع سلامت شهری برای پذیرش ارجاعات

رستان‌های دولتی و خصوصی برای ارزیابی و پذیرش ارجاعات

نگاه‌های دولتی و خصوصی برای ارزیابی و پذیرش ارجاعات

ب‌های پزشکان همکار

خانه‌ها و آزمایشگاه‌های همکار

مراکز که امکان حضور مردم را فراهم کند از قبیل خانه‌های سلامت شهرداری، مدارس، مساجد، اماکن
تجمعی مانند نماز جمعه، فرودگاه، پایانه‌های مسافری، میادین و نظایر آن که توسط ستادهای استانی و شه
می‌شوند.

گاه‌ها و کارخانه‌ها

مکان‌ها و ادارات دولتی و خصوصی

نیز بهداشتی درمانی و بیمارستان‌های تحت پوشش سازمانها(شرکت مخابرات، بانک ملی، مراکز نظامی و انتظامی
، شهرداری‌ها، شرکت نفت، سازمان تامین اجتماعی)

مکان‌های اجرای برنامه غربالگری و مراقبت

در روستاها

خانه‌های بهداشت برای ارزیابی

مراکز خدمات جامع سلامت روستایی برای پذیرش ارجاعات

سایر مراکزی که امکان حضور مردم را فراهم کند از قبیل مدارس، مساجد، اماکن زیارتی، نما
جمعه و نظایر آن که توسط ستادهای استانی و شهرستانی و شورای روستا تعیین می-شوند.

مجریان محیطی

-دانشجویان پزشکی، بهداشت، پرستاری و مامایی دانشکده های دولتی، آزاد، بسیج جامعه پزشکی، نظام پزشکی و ...
-کاردانان و کارشناسان مبارزه با بیماری ها و بهداشت خانواده(مراقبین سلامت) در مراکز خدمات جامع سلامت
یگانه های سلامت شهری

بهورزان درخانه های بهداشت روستایی معاونت های بهداشتی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور
کارکنان بهداشتی درمانی تحت پوشش سازمانهای دارای مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان
پرستاران، ماماها، داروسازان داروخانه ها، کارکنان آزمایشگاه های همکار
داوطلبین سازمان هلال احمر

کارکنان بهداشتی درمانی سازمانهایی که مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان های تحت پوشش دارند(شرکت مخابرات
تک ملی ، مراکز نظامی و انتظامی ارتش و سپاه، شهرداری ها، شرکت نفت، سازمان تامین اجتماعی)

جدول زمانبندی اجرای بسیج ملی کنترل فشارخون بالا

[illegible]

تعداد شهرها – تیم های سیار و ثابت –
هزینه ها – بر آورد حجم فعالیت ها و
هزینه ها

وظایف ستاد اجرایی برنامه در سطح دانشگاه/دانشکده

تهیه و ابلاغ برای اعضا

سازماندهی نیروی انسانی اجرای طرح متشکل از داوطلبین و دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشکده های پزشکی، بهداشت، پرستاری و مامایی ، در تیم های سه نفره سازماندهی بهورزان، مراقبین سلامت ، ماماها ، کاردانان و کارشناسان بهداشتی شاغل در حوزه دانشگاه علوم پزشکی

هماهنگی با ستاد اجرایی برنامه در سطح کشوری

هماهنگی با استاندار / فرماندار

هماهنگی با سازمان ها و ادارات کل استانی برای مراجعه تیم های ارزیابی

هماهنگی با سازمان ها و ادارات کل استانی برای تشکیل تیم های ارزیابی از کارکنان بهداشتی درمانی شاغل در مراکز بهداشتی درمانی تحت پوشش سازمان ها و ادارات

هماهنگی با انجمن های مربوطه

وظایف ستاد اجرایی برنامه در سطح دانشگاه/دانشکده

هماهنگی با پزشکان خصوصی داوطلب مجری برنامه و آموزش و تحویل نرم افزار/ فرم ها و پرسشنامه های کاغذی و اطمینان از سلامت دستگاه های فشارسنج و گوشی یا دستگاه های دیجیتالی دریافت و تکثیر پرسشنامه ها و فرم های ارجاع و سایر مطالب آموزشی از دبیرخانه کمیته اجرایی کشور تأمین مواد، لوازم و تجهیزات مورد نیاز اجرای برنامه برنامه-ریزی تبلیغاتی و اطلاع رسانی برای مشارکت مردم و انجام اقدامات نمادین برای جلب مشارکت و بالا بردن حساسیت مردم نسبت به بیماری فشار خون بالا تنظیم و اجرای برنامه انتخاب و آموزش ناظرین و پرسشگران ابلاغ برنامه اجرایی به شبکه های بهداشت و درمان تابعه استفاده از ظرفیت بخش های دولتی و غیر دولتی

وظایف ستاد اجرایی برنامه در سطح دانشگاه/دانشکده

نظارت دقیق بر روند اجرای برنامه و ارائه بازخورد به محیط و گزارش به دبیرخانه کمیته اجرایی کشوری برنامه (دفتر مدیریت بیماری های معاونت بهداشت وزارت بهداشت)

تنظیم برنامه زمانی برای تکمیل پرسشنامه ها، ورود داده ها به رایانه،

معرفی یک نفر ناظر به دبیرخانه کمیته اجرایی کشوری و به دانشگاه معین منطقه (کلان مناطق)

تعیین یک نفر هماهنگ کننده برای ایجاد هماهنگی با مراجع ذیربط

هماهنگی با نمایندگان سازمان های داوطلب

تکمیل فرم های اطلاعاتی ارسالی از دبیرخانه کمیته اجرایی

تهیه گزارش های مقطعی و نهایی

توجه: در شهرستان ها وظایف ستاد اجرایی متناظر با ستاد دانشگاهی تشکیل می باشد.

حدود وظایف ناظر ستاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی

با ناظرین بایستی فردی خبره و ترجیحاً از گروه مبارزه با بیماری های دانشکده/دانشگاه علوم پزشکی یا با انت
ن و حوزه معاونت بهداشتی باشند و مستقیماً با رئیس دانشگاه (رئیس ستاد اجرایی) ارتباط داشته باشند.

بف ناظرین شامل:

نگی با کمیته اجرایی کشوری و دانشگاهی برنامه
ن محدوده فعالیت دانشگاهی به تفکیک هر شهرستان
ن ناظرین مورد نیاز در هر شهرستان (بر حسب تعداد شهرستان هر دانشگاه/دانشکده، آموزش و توج
و هماهنگی برای صدور ابلاغ مربوطه)
ن و تهیه وسایل اندازه گیری به تعداد مورد نیاز برای هر شهرستان (دستگاه اندازه گیری فشارخون) و
ع آن ها

نگی و تعیین زمان شروع بررسی

وظایف ناظرین (ادامه)

- تأمین لوازم و تجهیزات مورد نیاز اجرای برنامه و هماهنگی برای بررسی و کالیبره کردن دستگاه های فشارسنج و گوشی
- نظارت بر اجرای طرح در هر شهرستان
- همکاری در تهیه گزارش های مقطعی و نهایی عملکرد دانشگاهی

حدود وظایف ناظر شهرستانی

تعیین جمعیت هدف

شناسایی افراد کلیدی

تعیین تعداد تیم‌های بررسی مورد نیاز

تعیین تعداد جمعیت مورد بررسی برای هر تیم

آموزش تکمیلی پرسشگران

بررسی تجهیزات

ارزیابی کارایی پرسشگران

ارائه بازخورد

محوه اجرای بسیج ملی فشار خون

در روستا:

توسط بهورز طبق دستورالعملهای موجود

در شهر:

توسط مراقب سلامت، داوطلبان دوره دیده (دانشجویان پزشکی، پرستاری، مامائی و ...)

۱- غربالگری در شبکه های بهداشتی درمانی

۲- غربالگری در مراکز تعیین شده مانند درمانگاه ها و بیمارستان ها

۳- غربالگری در بیمارستان ها و درمانگاه های تحت پوشش سازمان ها و مراکز

۴- غربالگری در مناطق تجمعی

۵- غربالگری در محل های کار

۶- غربالگری در محل های ادارات دولتی و خصوصی

شهر و روستا: خود اظهاری در وبسایت معرفی شده

مراحل اجرایی " بسیج ملی کنترل فشارخون بالا "

چک لیست مراحل اجرایی "بسیج ملی کنترل فشارخون بالا"

